гр. София 1756, ул.Лъчезар Станчев 5, Sopharma Business Towers, сграда Б, ет. 12
Тел.: 02 810 00 71; ЕИК: 175804945, Email: **info@bakep.org**
http://www.bakep.org

Българска асоциация на консултантите по европейски програми /БАКЕП/

Изх.№ 34-БП-ОПИК/15.09.2025 г.

ДО:
МИНИСТЕРСТВО НА ЕНЕРГЕТИКАТА

ОТНОСНО: КОМЕНТАРИ И ПРЕДЛОЖЕНИЯ ПО ПУСНАТА ЗА ОБЩЕСТВЕНО ОБСЪЖДАНЕ ПРОЦЕДУРА BG-RRP-4.036 - C13.I2 УВЕЛИЧАВАНЕ НА СЪЩЕСТВУВАЩА МЯРКА: НАЦИОНАЛНА ИНФРАСТРУКТУРА ЗА СЪХРАНЕНИЕ НА ЕЛЕКТРОЕНЕРГИЯ ОТ ВЪЗОБНОВЯЕМИ ИЗТОЧНИЦИ (RESTORE) ПО НАЦИОНАЛНИЯ ПЛАН ЗА ВЪЗСТАНОВЯВАНЕ И УСТОЙЧИВОСТ (НПВУ)

УВАЖАЕМА ДАМИ И ГОСПОДА,

Във връзка с публикуваните Условия за кандидатстване изпращаме коментари и предложения за редакция:

I.1. За текста т.13.1, раздел I, пар. 5), стр. 17 от УК: 5) Да имат постигнат следния етап на готовност на предложението към момента на подаване на заявлението: • действащ предварителен договор за присъединяване или действащ договор за присъединяване със съответния оператор по чл. 43, ал. 1, т. 1, ал. 2, т. 1, ал. 13, т. 1 или ал. 14 от ЗЕ. В случай на присъединяване към разпределителна мрежа, от документите трябва да е видно, че се предвижда съоръжението за съхранение да бъде с изградена директна оптична връзка към телекомуникационната мрежа на ЕСО ЕАД, съответно - SCADA/EMS на ЕСО. • издадено разрешително за строеж на съоръжението за съхранение или разрешение за поставяне на преместваем обект; • Подписан договор за доставка, заявки за поръчка, платежни нареждания и/или други, доказващи поемане на първия правнообвързващ ангажимент за поръчка на оборудването за система-та за съхранение на електроенергия, включително подходящият(ите) трансформа-тор(и) за високо/средно напрежение с който/които инвестицията става необратима; • осигурено финансиране за реализиране на предложението за изпълнение на инвестиция на кандидата по настоящата процедура.

ДА БЪДЕ ИЗМЕНЕНО ТАКА:

5) Да имат постигнат следния етап на готовност на предложението към момента на подаване на заявлението: • действащ предварителен договор за присъединяване или действащ договор за присъединяване със съответния оператор по чл. 43, ал. 1, т. 1, ал. 2, т. 1, ал. 13, т. 1 или ал. 14 от ЗЕ. В случай на присъединяване към разпределителна мрежа, от документите трябва да е видно, че се предвижда съоръжението за съхранение да бъде с изградена директна оптична връзка към телекомуникационната мрежа на ЕСО ЕАД, съответно - SCADA/EMS на ЕСО. • подписан договор за доставка, заявки за поръчка, платежни нареждания и/или други, доказващи поемане на първия правнообвързващ ангажимент за поръчка на оборудването за система-та за съхранение на

електроенергия, включително подходящият(ите) трансформа-тор(и) за високо/средно напрежение с който/които инвестицията става необратима; • осигурено финансиране за реализиране на предложението за изпълнение на инвестиция на кандидата по настоящата процедура.

ОБОСНОВКА: Предлага се да отпадне представянето на разрешително за строеж като елемент на нивото на проектна готовност на етап „подаване на проектни предложения“. По този начин ще се осигури възможност за достъп до кандидатстване по процедурата на повече кандидати, тъй като разрешителните режими са бавни и често могат да се окажат пречка за навременното кандидатстване. Сроковете на издаване на тези документи са нормативно установени, същите могат да подлежат на съдебен контрол за тяхната законосъобразност, поради което кандидатите нямат възможност да влияят върху своевременното им осигуряване. Това може да доведе до изключване на възможността такива кандидати да могат да участват в процедурата по независещи от тях обстоятелства и при съответствие с всички други условия за кандидатстване. Същевременно, изискването за представяне при кандидатстване на доказателства за подписан договор за доставка, заявки за поръчка, платежни нареждания и/или други, доказващи поемане на първия правнообвързващ ангажимент за поръчка на оборудването за системата за съхранение на електроенергия, които правят инвестицията необратима, както и изискването за представяне на доказателства за осигурено финансиране, в достатъчна степен гарантират сравнително напреднал етап на готовност за реализиране на проекта към момента на подаване на проектното предложение. Премахването на изискването за предоставяне на разрешително за строеж на етап „подаване на проектни предложения“ ще осигури подкрепа на конкуренцията и ще допринесе за увеличаване на вероятността за пълно усвояване на ресурса. Подобен подход би осигурил и съответствие с духа и принципите на настоящата инвестиция, получаване на безвъзмездни средства по която ще се извършва “след провеждане на конкурентна тръжна процедура чрез подбор за изпълнение на инвестиции от крайни получатели съгласно ПМС 114/08.06.2022 г. и раздел 2.5.1, точка 77, буква е), подточка (i) на ВРКП” (вж. т. 18 от Условията за кандидатстване). А конкурентната/състезателната тръжна процедура е дефинирана във ВРКП като такава, която е недискриминационна и при която е сведен до минимум риска от занижаване на броя на участниците.

Текст от публикуваните за общ. обсъждане условия за кандидатстване: т.13.1, раздел I, пар. 6), стр. 17 и 18 6) Да предвиждат изграждане на съоръжение за съхранение на електрическа енергия със следните технически характеристики: • гарантиран (полезен) капацитет за продължителност на съхранението от най-малко 2 часа (дефиниран като отношението на гарантирания капацитет на съоръжението за съхранение, в MWh, към неговата максимална мощност на зареждане/разреждане в MW) да е с най-малко 2 часа (C-Rate да е максимум C/2); • номинална променливотокова мощност (AC мощност) от минимум 10 MW; • да отговарят на параметри за осигуряване на резерви за първично регулиране на честотата и/или автоматично вторично регулиране на честотата и обменните мощности, посочени в Приложение 8 - "Минимални технически изисквания" ВАЖНО: Обстоятелствата по точка 6) се удостоверяват чрез представения на етап кандидатстване съгласуван със съответния оператор технически/работен проект, изготвен от лице с проектантска правоспособност, вписано в съответния регистър на Камарата на инженерите в инвестиционното проектиране и отговарящо на приложимите нормативни изисквания.

ДА БЪДЕ ИЗМЕНЕН ТАКА:

б) Да предвиждат изграждане на съоръжение за съхранение на електрическа енергия със следните технически характеристики: • гарантиран (полезен) капацитет за продължителност на съхранението от най-малко 2 часа (дефиниран като отношението на гарантирания капацитет на съоръжението за съхранение, в MWh, към неговата максимална мощност на зареждане/разреждане в MW) да е с най-малко 2 часа (C-Rate да е максимум C/2); • да отговарят на параметри за осигуряване на резерви за първично регулиране на честотата и/или автоматично вторично регулиране на честотата и обменните мощности, посочени в Приложение 8 - "Минимални технически изисквания" ВАЖНО: Обстоятелствата по точка 6) се удостоверяват чрез представените на етап кандидатстване копия на документите (подписани договори за доставка, заявки за поръчка, платежни нареждания и/или други), доказващи поемане на първия правнообвързващ ангажимент за поръчка на оборудването за системата за съхранение на електроенергия, включително подходящият(ите) трансформатор(и) за високо/средно напрежение с който/които инвестицията става необратима.

ОБОСНОВКА: Предложената промяна е свързана с предложеното по-долу отпадане на изискването за представяне на технически/работен проект като елемент на нивото на проектна готовност на етап „подаване на проектни предложения“. С предоставянето на възможност за кандидатстване без представяне на технически/работен проект, съгласуван със съответните институции, но с представяне на договор за поръчано оборудване, ще се постигне целта Оценителната комисия да може да прецени размера и инсталираната мощност на съоръжението, за което кандидатите подават проектно предложение. Подписаните договори и доказването на плащане, доказващи поет обвързващ ангажимент са необратими и дават увереност, че кандидатът има намерение да изпълни проекта в неговата цялост. Очертаните по-горе аргументи относно предложението за отпадане на представянето на разрешително за строеж като елемент на нивото на проектна готовност на етап „подаване на проектни предложения“ могат да бъдат приложени и тук, включително и по отношение гарантиране на минимален риск от занижаване на броя на участниците, както е предвидено в Условията за участие и във ВРКП, към които условията препращат.

Текст от публикуваните за общ. обсъждане условия за кандидатстване: т.20, пар. 4 на стр. 36

4) Проектна готовност за изпълнение на инвестицията

Кандидатът следва да представи минимум следните документи:

а) копие от валидно становище за присъединяване, действащ предварителен до-говор за присъединяване или действащ договор за присъединяване със съответния оператор по чл. 43, ал. 1, т. 1, ал. 2, т. 1, или ал. 13, т. 1 или ал. 14 от ЗЕ. В случай на присъединяване към разпределителна мрежа, от документите трябва да е видно, че се предвижда съоръжението за съхранение да се изгради с директна оптична връзка към телекомуникационната мрежа на ЕСО ЕАД, съответно - SCADA/EMS на ЕСО.

б) съгласуван със съответния оператор технически/работен проект - документите по б. б) се изготвят от лице с проектантска правоспособност, вписано в съответния регистър на Камарата на инженерите в инвестиционното проектиране. Документите трябва да съдържат минимум следната

информация, удостоверяваща обстоятелствата по т. 13.1 "Допустими дейности", т. I, подточки 4) - 6) от настоящите Условия за кандидатс-тване, както следва:

- точният адрес или местоположение на съоръжението за съхранение;
- инсталирана мощност на съоръжението за съхранение, MW;
- капацитет на инсталираното съоръжение за съхранение, MWh.
- инсталиране на съоръжение за съхранение със следните характеристики:

• гарантиран (полезен) капацитет за продължителност на съхранението от най-малко 2 часа (дефиниран като отношението на гарантирания капацитет на съоръжение-то за съхранение, в MWh, към неговата максимална мощ-ност на зареждане/разреждане в MW) да е с най-малко 2 часа (C-Rate да е максимум C/2);

• номинална променливотокова мощност (AC мощност) от минимум 10 MW;

• да отговарят на параметрите за осигуряване на резерви за първично регулиране на честотата и/или автоматично вторично регулиране на честотата и обменните мощност съгласно Приложение 8 – Минимални технически изисквания.

• гаранционен срок за съоръжението за съхранение на база на заверена от производителя оферта.

- издадено разрешително за строеж (поставяне) на съоръжението за съхранение.

ВАЖНО: Кандидатът носи пълната отговорност за качеството и пълнотата на разработената техническа документация, включително за законосъобразността при изготвяне-то, съгласуването и одобряването ѝ в качеството му на Възложител по проекта. Готовият работен/технически проект трябва да бъде изготвен и одобрен съгласно приложимата нормативна уредба, включително Закона за устройство на територията (ЗУТ) и Наредба № 4 за обхвата и съдържанието на инвестиционните проекти.

Задължение на крайния получател е да съхранява към проекта оригинал на техническата документация в целия ѝ наличен обем и свързаната с нея налична документация (съгласувания, одобрения, разрешения и др.).

ДА БЪДЕ ИЗМЕНЕН ТАКА:

Предложена редакция е да отпадне изцяло т. б): 4) Проектна готовност за изпълнение на инвестицията: Кандидатът следва да представи минимум следните документи: копие от валидно становище за присъединяване, действащ предварителен договор за присъединяване или действащ договор за присъединяване със съответния оператор по чл. 43, ал. 1, т. 1, ал. 2, т. 1, или ал. 13, т. 1 или ал. 14 от ЗЕ. В случай на присъединяване към разпределителна мрежа, от документите трябва да е видно, че се предвижда съоръжението за съхранение да се изгради с директна оптична връзка към телекомуникационната мрежа на ЕСО ЕАД, съответно - SCADA/EMS на ЕСО.

ОБОСНОВКА: Аргументите в подкрепа на отпадането на цялата т. б) са свързани с искането за отпадане на разрешително за строеж, които са подробно изложени по-горе в коментарите към

предложението за промяна на т.13.1, раздел I, пар. 5), стр. 17 от Условията за участие. Съгласуването на технически/работен проект отнема значително време и кандидатът НЕ може да влияе върху сроковете за получаване на съгласуването. Това би довело до ситуация, в която потенциално успешни кандидати да не могат да подадат проектни предложения поради административни пречки, което следва да се счита за ограничаване на конкуренцията и създаване на висок риск от занижаване на броя на участниците. В тази връзка, следва да се имат предвид и аргументите, изложени по-горе, които в пълна степен могат да намерят място и тук.

С уважение,

УС на БАКЕП, София, 15.09.2025 г.